

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

w Szkole Podstawowej im. Józefa Dambka w Leśniewie

Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem to zbiór zasad, które pomagają tworzyć bezpieczne i przyjazne środowisko w Szkole Podstawowej w Leśniewie. W placówce, która spełnia standardy ochrony dzieci:

- nie pracują osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu dziecka,
- wszyscy pracownicy wiedzą, jak rozpoznawać symptomy krzywdzenia dziecka oraz jak podejmować interwencję w przypadku podejrzenia, że dziecko jest ofiarą przemocy - w placówce lub w rodzinie,
- wszystkie dzieci dowiadują się, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami - w realnym świecie oraz w internecie,
- wszystkie dzieci mają stały dostęp do informacji, gdzie szukać pomocy w trudnych sytuacjach życiowych,
- rodzice dowiadują się, jak wychowywać dziecko bez przemocy i uczyć je zasad bezpieczeństwa.

§ 1.

Postanowienia ogólne

1. Standardy Ochrony Małoletnich obejmują:

- pracowników pedagogicznych oraz niepedagogicznych szkoły
- osoby zatrudnione w ramach umów cywilnoprawnych, stażystów, praktykantów i wolontariuszy.

2. Za małoletniego uważa się osobę poniżej 18. roku życia.

3. Rodzic lub opiekun dziecka jest uprawniony do jego reprezentacji zgodnie z dobrem dziecka i interesem społecznym. Jeżeli władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom, każde z nich ma prawo do reprezentacji dziecka. O istotnych sprawach dziecka rodzice rozstrzygają wspólnie. W przypadku braku porozumienia między rodzicami, zostają oni poinformowani o konieczności rozstrzygnięcia przez sąd opiekuńczy.

4. Krzywdzeniem jest:

Przemoc fizyczna - może być aktem jednorazowym lub powtarzającym się, zaliczane są do niej wszystkie kary cielesne, włącznie z zabronionymi prawnie klapsami, bicie ręką, pasem i innymi przedmiotami, bicie po twarzy, głowie i ciele dziecka, popychanie, szarpanie, przytrzymywanie, wiązanie, wykręcanie rąk, fizyczne zmuszanie do jedzenia, parzenie gorącą wodą, papierosami, ciągnięcie za uszy, włosy itp.;

Przemoc psychiczna (emocjonalna) - straszenie, poniżanie, deprecjonowanie, lekceważenie, krytykowanie, dyskryminowanie, porównywanie z innymi dziećmi, stawianie wymagań nieadekwatnych do możliwości dziecka, emocjonalne dystansowanie się i odrzucanie, obwinianie, oczernianie, wikłanie w problemy dorosłych, emocjonalne uzależnianie, ograniczanie kontaktów społecznych i swobodnego rozwoju, nadopiekuńczość;

Przemoc seksualna - to zmuszanie lub namawianie dziecka do angażowanie się w aktywność seksualną poprzez działanie bez kontaktu fizycznego (ekshibicjonizm, prowadzenie rozmów o treści seksualnej nieadekwatnej do wieku dziecka, prezentowanie materiałów pornograficznych – zdjęć, filmów, rysunków), z kontaktem fizycznym (dotykanie intymnych części ciała dziecka, skłanianie dziecka do podobnych zachowań seksualnych wobec dorosłego, kontakt seksualny) oraz wykorzystanie seksualne dziecka do celów komercyjnych, takich jak prostytutka dziecięca, pornografia;

Zaniedbanie - to niezapewnianie dziecku bezpieczeństwa, stabilizacji i odpowiednich warunków sprzyjających rozwojowi fizycznemu, poznawczemu, społecznemu, emocjonalnemu i psychoseksualnemu (brak stosownego i bezpiecznego schronienia, opieki, odżywiania, podstawowej i specjalistycznej opieki medycznej, szczepień, dostępu do edukacji, nieposyłanie do szkoły, niezabezpieczanie książek i pomocy szkolnych, ograniczanie kontaktów społecznych, brak dbałości o bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne).

5. Zespół Interwencyjny jest powoływany przez dyrektora szkoły, a w jego skład wchodzi: dyrektor szkoły, wychowawca, pedagog szkolny, psycholog szkolny oraz inni pracownicy szkoły powołani przez dyrektora w zależności od potrzeb.
6. Koordynatorem Zespołu Interwencyjnego jest psycholog szkolny, a jego zastępcą pedagog szkolny.
7. Osoba odpowiedzialna za Internet: nauczyciele informatyki – sprawuje nadzór nad korzystaniem z Internetu przez uczniów na terenie szkoły oraz nad bezpieczeństwem uczniów w Internecie.

§ 2.

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

1. W ramach rekrutacji członków personelu pracujących z dziećmi prowadzona jest ocena przygotowania kandydatów do pracy z dziećmi oraz sprawdzane są ich referencje.
2. Szkoła uzyskała o każdym członku personelu dane z Rejestru Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym oraz informacje z Krajowego Rejestru Karnego i rejestrów karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) lub w przypadkach prawem wskazanych oświadczenia o niekaralności.

3. Określone są zasady bezpiecznych relacji wszystkich pracowników szkoły z dziećmi, wskazujące, jakie zachowania wobec małoletniego są niedozwolone, a jakie pożądane w kontakcie z dzieckiem.
4. Szkoła zapewnia swoim pracownikom podstawową edukację na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:
 - rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci,
 - procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia,
 - odpowiedzialności prawnej pracowników placówki, zobowiązanych do podejmowania interwencji,
 - procedury „Niebieskie Karty”.

§ 3.

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem placówki

1. Personel traktuje dziecko z szacunkiem, uwzględnia jego godność i indywidualne potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy i nieprzyzwoitych działań wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie werbalnej czy niewerbalnej.
2. Pracując z małoletnim należy pamiętać o zachowaniu odpowiedniego dystansu fizycznego i nie podejmowaniu interakcji, które mogłyby zostać uznane za nieprzyzwoite lub niestosowne. W szczególności nie należy inicjować lub uczestniczyć w zabawach zawierających elementy zapasów, siłowania się, walk, łaskotania, masażu i podobnych.
3. Uczestnicząc w działaniach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego (np. korzystanie z toalety, zmiana ubrania, zmiana pieluch, zaopatrzenie rany) należy zachować jedynie niezbędny kontakt fizyczny wynikający z potrzeby działania. Jeśli jest możliwość przy tej czynności może asystować inny członek personelu szkoły/przedszkola.
4. Rodzic/opiekun prawny wyraża zgodę na podejmowanie niezbędnych czynności o charakterze pielęgnacyjnym i higienicznym wobec małoletniego. Zgoda ta jest wyrażana jednorazowo na piśmie, aż do momentu jej odwołania.
5. Zakazany jest inicjowanie lub odpowiadanie na jakiegokolwiek relacje o charakterze miłosnym lub seksualnym dotyczące małoletniego, w tym poprzez działania za pośrednictwem elektronicznych środków komunikacyjnych (m.in. media społecznościowe, komunikatory internetowe, platformy, wiadomości sms/mms). Zakazany jest promowanie, rozpowszechnianie, udostępnianie małoletniemu treści o charakterze erotycznym lub pornograficznym.
6. Kontakt z małoletnim powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i powinien on dotyczyć wyłącznie celów edukacyjnych lub wychowawczych.
7. Podczas wycieczek szkolnych niedopuszczalnym jest spanie z małoletnim w jednym łóżku oraz w jednym pokoju.

8. Pracownicy placówki oraz małoletni powinni korzystać z osobnych toalet, pryszniców i przebieralni. Poza placówką, jeśli niemożliwym jest fakt korzystania z osobnych toalet, pryszniców lub przebieralni (np. basen) należy unikać sytuacji jednoczesnego korzystania z małoletnim z takich części wspólnych.
9. Nie można utrwalać wizerunku dziecka dla potrzeb prywatnych.
10. Wszelkie zachowania nieposzanowania praw i godności osobistej dziecka w tym sfery fizycznej i emocjonalnej są niedozwolone, a stosowanie przemocy wobec dziecka podlega karze.

§ 4.

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego, zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. W przypadku podejrzenia lub posiadania informacji dotyczących krzywdzenia małoletniego pracownik niezwłocznie informuje dyrektora szkoły. Pracownik sporządza notatkę służbową i przekazuje ją Koordynatorowi Zespołu Interwencyjnego.
2. Dyrektor powołuje zespół interwencyjny, w skład którego wchodzi wychowawca klasy, psycholog, pedagog, wskazany przez dyrektora pracownik szkoły. W skład zespołu nie wchodzi pracownik, wobec którego zaistniało podejrzenie krzywdzenia małoletniego.
3. Zespół interwencyjny opracowuje plan działań i wsparcia małoletniego mający na celu pomoc uczniowi i objęcie go opieką.
4. Zespół wzywa rodziców małoletniego i w obecności psychologa i/lub pedagoga przekazuje informacje dotyczące podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu. Rodzic/opiekun otrzymuje informację o dalszych krokach jakie podejmie szkoła. Z tego spotkania sporządza się notatkę.

§ 5.

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego przez osobę ze środowiska rodzinnego

1. Dyrektor szkoły informuje rodziców/opiekunów prawnych małoletniego o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do organów ścigania (Policja, Prokuratura), a następnie dokonuje zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa. O fakcie złożonego zawiadomienia dyrektor informuje organ prowadzący.
2. W przypadku zagrożenia dobra dziecka Dyrektor ma możliwość zgłoszenia zdarzenia do sądu opiekuńczego. Dyrektor ma prawo poinformować Ośrodek Pomocy Społecznej o zagrożeniu dobra dziecka.
3. W przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych podejrzenia stosowania przemocy w środowisku rodzinnym dziecka lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej, wychowawca klasy lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego może wszcząć procedurę „Niebieskiej Karty”.

4. Wszczęcie procedury "Niebieskiej Karty" następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”. Procedura wszczęcia Niebieskiej Karty odbywa się zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz.U.2023 poz. 1870).
5. Wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” ma na celu działania interwencyjne mające zapewnić bezpieczeństwo osobie doznającej przemocy domowej.

§ 6.

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów; osoby odpowiedzialne

1. Małoletnich, składający się z Koordynatora Zespołu Interwencji i wyznaczonych pracowników Standardy Ochrony Małoletnich udostępnia się rodzicom/opiekunom prawnym oraz pracownikom placówki na stronie internetowej szkoły w zakładce Prawo Szkoły, w pliku oznaczonym „Standardy ochrony Małoletnich”. Rodzice/opiekunowie prawni uczniów są informowani przez wychowawcę klasy o obowiązujących w szkole Standardach Ochrony Małoletnich.
2. Standardy Ochrony Małoletnich zostaną przedstawione uczniom w sposób i w formie dostosowanej do ich wieku, dając małoletnim możliwość zaznajomienia się z nimi. Standardy zostają wywieszane na tablicy informacyjnej, w miejscu widocznym dla uczniów.
3. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu placówki w zakresie Standardów Ochrony Małoletnich jest dyrektor szkoły. Po zapoznaniu się pracowników z dokumentem, przeprowadza on spotkanie z pracownikami w celu omówienia standardów i ich stosowania. Każdy pracownik składa pisemne oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami. Dyrektor może również zorganizować dodatkowe szkolenie dotyczące Standardów Ochrony Małoletnich, praw dziecka i interwencji w sytuacji krzywdzenia małoletniego.
4. Dyrektor szkoły powołuje zespół ds. aktualizacji Standardów Ochrony szkoły.
5. Zespół monitoruje zmiany w prawie i dokonuje aktualizacji Standardów Ochrony Małoletnich nie rzadziej niż raz na dwa lata, a w sytuacji zmiany przepisów niezwłocznie po ich wejściu w życie.

§ 7.

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji przemocy rówieśniczej.

1. Należy traktować wszystkie osoby z szacunkiem. Niedopuszczalne jest stosowanie jakiegokolwiek przemocy, w jakiegokolwiek formie czynów, słów, gestów, rysunków itp. Nie można poniżać, nękać lub zastraszać innych osób czy to osobiście, czy poprzez wywieranie wpływu na otoczenie.
2. Należy pamiętać o zachowaniu odpowiedniego dystansu fizycznego z osobą, z którą się rozmawia. Nie można podejmować interakcji, na które nie zgadza się jedna ze stron.
3. Procedury podejmowania interwencji wychowawczej w sytuacji przemocy rówieśniczej:

- a) osoba dorosła (będąca świadkiem przemocy) przerywa zachowania agresywne; w sytuacji gdy doszło do urazu fizycznego udzielenie poszkodowanemu uczestnikowi pierwszej pomocy;
- b) informuje o zdarzeniu wychowawcę klasy;
- c) wychowawca przeprowadza rozmowę z uczestnikami zdarzenia;
- d) o zajściu informowani są rodzice/prawni opiekunowie zarówno sprawcy jak i ofiary;
- e) sporządzenie notatki służbowej z zajścia;
- f) powiadomienie dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego o przypadkach szczególnie drastycznych zachowań agresywnych i stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia ucznia;
- g) wychowawca w porozumieniu z dyrektorem ustala konsekwencje dla sprawcy w oparciu o Statut Szkoły;
- h) poinformowanie rodziców/prawnych opiekunów sprawcy o wyciągniętych w stosunku do ucznia konsekwencjach;
- i) w sytuacjach często powtarzających się agresywnych zachowań, po wykorzystaniu zawartych w Statucie działań, dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem powiadamia odpowiednie instytucje.

§ 8.

Wymogi i zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

1. W przestrzeni internetowej należy traktować wszystkie osoby z szacunkiem. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy, w jakiegokolwiek formie: hejt, cyberbulling; publikowanie poniżających filmów lub zdjęć; publikowanie ośmieszających, wulgarnych, komentarzy i postów; włamania na konta serwisów społecznościowych. Nie można poniżać, nękać lub zastraszać innych osób poprzez wywieranie wpływu na otoczenie za pomocą środków społecznego przekazu (np. media społecznościowe, komunikatory internetowe).
2. Szkoła należy do Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (OSE) dającej dostęp do szybkiego, bezpłatnego i bezpiecznego Internetu. Małoletni użytkownicy mają gwarantowane bezpieczeństwo dzięki zaawansowanym usługom zabezpieczającym. OSE chroni przed nielegalnymi treściami, blokuje szkodliwe oprogramowania oraz wirusy.
3. Szkoła posiada spis zasad dotyczących bezpieczeństwa uczniów w Internecie.
4. Nauczyciele w sytuacji ujawnienia zdarzeń o charakterze cyberprzemocy postępują według procedur obowiązujących w szkole.

§ 9.

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

1. Wszelkie dokumenty (np. notatki służbowe, notatki z rozmów, kopie dokumentacji) dotyczące interwencji sporządza się w placówce w formie papierowej. Przechowywanie dokumentacji jest zabezpieczone w zamkniętej na klucz szafce w gabinecie pedagoga szkolnego. Możliwym jest przechowywanie otrzymanej dokumentacji na nośnikach elektronicznych (płyta cd, pendrive).
2. Dokumenty przechowuje się przez okres 5 lat od dnia zakończenia interwencji, w specjalnie przeznaczony, wydzielony części archiwum placówki.
3. Oświadczenia personelu o zapoznaniu się z treścią Standardów Ochrony Małoletnich włącza się do akt osobowych pracownika.

§ 10.

Postanowienia końcowe

1. Dokument ten został opracowany przez zespół pracowników Szkoły Podstawowej w Leśniewie na podstawie aktów prawnych:
 - Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
 - Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U.2023 poz. 2809)
 - Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1606).
 - Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.)
 - Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.).
 - Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.).
 - Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 ze zm.).
 - Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.).
 - Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 ze zm.).
 - Rozporządzenie Rady ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz.U z 2023 poz.1870).
2. Standardy Ochrony Małoletnich zostały wprowadzone zarządzeniem dyrektora nr 6/2024 z dnia 15.02.2024r. i obowiązują w placówce od dnia 15 lutego 2024 r.